

Grundläggande granskning 2022 - Kommunstyrelsen

Revisionsrapport

Arboga kommun

KPMG AB

2023-03-31

Antal sidor 8

Arboga kommun
Grundläggande granskning 2022 - Kommunstyrelsen

2023-03-31

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte	3
2.2	Avgränsning	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Ansvarig nämnd/styrelse	3
2.5	Metod	4
2.6	Projektorganisation	4
3	Resultat	4
3.1	Enkät	4
3.2	Möte med kommunstyrelsens presidium	7
4	Sammanfattande kommentar	9

1 Sammanfattning

Kommunallagen (KL 9 kap 9§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

I "God revisionsred i kommunal verksamhet 2018" står att "Grundläggande granskning genomförs av samtliga styrelser och nämnder varje år. Den grundläggande granskningen innehåller:

- Granskning av måluppfyllelse.
- Granskning av styrning och intern kontroll. "

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning och kontroll av verksamheten.

I årets grundläggande granskning har enkäter med frågor gått ut till kommunstyrelsen med begäran om skriftligt svar. Revisorerna har vid träff med presidiet för respektive styrelse och nämnd ställt kompletterande frågor samt samlat in underlag som styrker svaren i enkäten.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen har en tillfredsställande ekonomisk kontroll. Vi menar att redovisningen av internkontrollen är tydligt där det framgår en bedömning om avvikelser funnits för varje kontrollområde samt förslag på åtgärder. Vi ser som positivt att kommunstyrelsen gör en samlad utvärdering av internkontrollen samt att politikerna deltagit aktivt i framtagandet av internkontrollplan 2022.

2 Inledning/bakgrund

Kommunallagen (KL 9 kap 9§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

I "God revisionsred i kommunal verksamhet 2018" står att "Grundläggande granskning genomförs av samtliga styrelser och nämnder varje år. Den grundläggande granskningen innehåller:

- Granskning av måluppfyllelse.
- Granskning av styrning och intern kontroll. "

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

2.1 Syfte

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning uppföljning och kontroll av verksamheten.

I årets grundläggande granskning har enkäter med frågor gått ut till kommunstyrelsen med begäran om skriftligt svar. Revisorerna har vid träff med presidiet för respektive styrelse och nämnd ställt kompletterande frågor samt samlat in underlag som styrker svaren i enkäten.

Utöver frågorna och svaren som behandlas vid mötet har utrymme för styrelsens och ledningens representanter att informera om de risker och hot som finns för kommunens verksamhet både på kort och lång sikt. Denna del utgör i sin tur viktig input i revisorernas egen riskanalys.

2.2 Avgränsning

Den del i den grundläggande granskningen som avser granskning av delårsbokslut och årsbokslut samt intern kontroll i redovisningen hanteras inte i denna granskning.

2.3 Revisionskriterier

— Kommunallagen

2.4 Ansvarig nämnd/styrelse

Kommunstyrelsen

2023-03-31

2.5 Metod

- Enkät
- Dokumentstudier
- Intervjuer med presidier

2.6 Projektorganisation

Granskningen har utförts av Karin Helin Lindkvist, certifierad kommunal revisor.

3 Resultat

Nedan redogörs för styrelsens skriftliga svar samt vad som i övrigt framkommit vid möte med kommunstyrelsen samt vid studier av protokoll och övriga underlag.

Under rubriken **Enkät**, finns de svar som styrelsen lämnat på de frågor revisionen ställt och vi har endast i enstaka fall gjort mindre korrekturändringar av dessa svar. Under rubriken **Möte med kommunstyrelsens presidium**, återges vad som framkommit i diskussion med styrelsens presidium.

3.1 Enkät

3.1.1 Mål och målpåföljelse

		Ja	Nej	Del- vis	Vet ej	Kommentarer
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt mål som är kopplade till KF:s mål?	X				KS 148/2021. SEP2022-2024. KS 2021-11-09 § 174
1.2	Har nämnden/styrelsen formulerat målen så att de är mätbara?	X				KS 148/2021. SEP2022-2024. KS 2021-11-09 § 174
1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?	X				Delårsrapporten KS 2021-09-28, § 155 och i årsredovisningen. Information på enheternas APT.
1.4	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder vid brister i målpåföljelsen?			X		I verksamhetsberättelsen följs målen upp och brister och åtgärder belyses inför kommande period.
1.5	Anser du att styrelsen följer upp att nämnderna fastställt mål och uppdrag i sina verksamheter utifrån fullmäktiges beslut om uppdrag till nämnderna?			X		Styrelsen följer upp styrmodell i samband med delårsrapport och årsredovisning. I vissa delar saknas den röda tråden från vision ned till uppdrag och aktiviteter. Tas om hand i revideras styrmodell inför nästa mandatperiod.

3.1.2 Ekonomistyrning

		Ja	Nej	Del- vis	Vet ej	Kommentarer
2.1	Anser du att nämnden följer upp det ekonomiska utfallet och prognoser tillräckligt under året?	X				Varje chef har ansvar för kontinuerlig uppföljning inom sitt ansvarsområde. Om uppföljningen visar på avvikelser från beslutad inriktning och resursfördelning ska detta utan dröjsmål rapporteras.
2.2	Bedömer du att nämnden fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?	X				Åtgärdsplaner för nämnder med prognostiserade underskott redovisas skriftligt och muntligt till KS.
2.3	Vid avvikelser från budget, anser du att nämnden får en analys av orsaker till avvikelser?	X				Åtgärdsplaner för nämnder med prognostiserade underskott redovisas skriftligt och muntligt till KS.
2.4	Anser du att hela styrelsen regelbundet får en tydlig uppföljning över nämndernas ekonomi i förhållande till budget?		X			Ekonomirapport vid varje KS sammanträde

3.1.3

3.1.4 Intern kontroll

		Ja	Nej	Del- vis	Vet ej	Kommentarer
3.1	Har nämnden för innevarande år fastställt årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	X				KS 2021-11-09, § 197
3.2	Är internkontrollplanen är ett resultat av genomförd riskanalys?	X				KSAU diskuterade och bedömde risker och konsekvenser den 26 oktober 2021.
3.3	Är nämnden/styrelsen delaktig i riskanalys som underlag för internkontrollplanen?	X				KSAU diskuterade och bedömde risker och konsekvenser den 26 oktober 2021.
3.4	Har nämnden haft möjlighet att komplettera med egna förslag på uppföljande kontroller till planen utöver förvaltningens förslag?		X			
3.5	Har nämnden får en rapport från genomförda kontroller med redovisning av resultat och åtgärder?	X				I samband med årsredovisningen rapporteras internkontrollen per nämnd och även sammanfattat som separat ärende
3.6	Anser du att hela styrelsen har möjlighet att följa upp att nämnderna följer kommunens reglemente avseende intern kontroll?	X				I samband med årsredovisningen rapporteras internkontrollen per nämnd och även sammanfattat som separat ärende

3.1.5 Riskbedömning

4.1	Vilka stora risker och/eller utmaningar ser nämnden på kort respektive lång sikt som har väsentlig betydelse för nämndens verksamhet?	Ekonomiska förutsättningar, lokalförsörjning med tillhörande investeringar, kompetensförsörjning, planberedskap				
-----	---	---	--	--	--	--

2023-03-31

3.1.6 Övriga frågor

6.1 På vilket sätt har det nya resursfördelningssystemet påverkat nämndens styrning och uppföljning av ekonomin?	Resursfördelningsmodellen avseende volymer och nettokostnadsavvikelser omfattar inte kommunstyrelsens verksamheter.
6.2 På vilket sätt har visseblåsarfunktionen implementerats i kommunen avseende t.ex rutiner och information till medarbetare?	Information på insidan Visselblåsning - Intranätet (vmkfb.se) . Informerat på KS 2022-09-27 § 141. KLG tar det ned i organisationen. Central samverkansgrupp.

3.2 Möte med kommunstyrelsens presidium

Av dialogmötet med kommunstyrelsens presidium så framkommer det att de anser att de fattat de nödvändiga besluten för att målen ska vara mätbara och att de följs upp i verksamheten. Kommunstyrelsen arbetar för att få en större tydlighet i den röda tråden mellan mål och måluppfyllelse och det har därför beslutats om en ny styrmodell för kommunen. Med den nya styrmodellen ser kommunstyrelsen att det finns en större utvecklingsmöjlighet att fullmäktiges antagna mål speglas i de nämndspecifika målen. Samtliga bolag i kommunkoncernen ska också implementeras i den nya styrmodellen. Presidiet informerar att ekonomiska avvikelser rapporteras löpande men att det finns arbete att göra för att avvikelser mot målen ska rapporteras på ett liknande sätt.

Presidiet informerar även att det behöver vara tydligt om målen är för hela mandatperioden eller om de är på årsbasis. I och med den nya styrmodellen är tanken att målen ska gälla för hela mandatperioden och att delmål sätts för respektive år för att på så sätt följa utvecklingen och måluppfyllelsen.

Det sker en ekonomisk rapport vid varje sammanträde. Kommunstyrelsen har en dedikerad ekonom som arbetar mot förvaltningens chefer. Kommunstyrelsen har inte behövt genomföra några åtgärdsplaner då de haft en budget i balans men styrelsen har begärt in åtgärdsplaner från de nämnder som påvisar avvikelser från budget. Kommunstyrelsen föreslog kommunfullmäktige att besluta att fritid- och kulturnämnden inte skulle genomföra samtliga åtgärder för att få en budget i balans då delar av de orsaker som påverkade nämndens budget var utanför deras kontroll på grund av bland annat restriktioner kopplat till Corona-pandemin.

Kommunstyrelsen ser att det finns förbättringspotential kring nämndernas åtgärdsplaner vid avvikelse mot budget. Styrelsen har skickat tillbaka åtgärdsplaner för komplettering vid de tillfällen som styrelsen inte varit nöjda med presenterat förslag. Detta arbete ligger till grund för att kommunstyrelsen ska kunna agera utifrån sin uppsiktsplikt gentemot nämnderna.

Kommunstyrelsen har under mandatperioden arbetat med sin internkontroll. De ser fortfarande att det finns förbättringspotential då en del kontrollmoment är samma under återkommande år. Styrelsen är även medvetna om att det finns brister vad gäller upphandling och detta är något som behöver förbättras. Styrelsen har fått inspel från förvaltningarna att det finns för många kommungemensamma kontrollmoment men då

2023-03-31

styrelsen ser att det fortfarande finns brister inom dessa områden kommer dessa kontrollpunkter finnas kvar.

De risker och utmaningar som presidiet lyfter vid dialogmötet är de ekonomiska förutsättningar som kommunen står inför med ökad inflation och höjda kostnader, lokalförsörjning samt kompetensförsörjning.

Varje nämnd ska under 2023 ta fram en egen kompetensförsörjningsplan men styrelsen är medveten om att det kommer krävas förändrade arbetsätt för att klara kompetensförsörjningen och att organisationen står inför stora utmaningar.

Den nya styrmodellen påverkar inte kommunstyrelsens verksamheter men presidiet förmedlar att den råder bot på de begränsningar som förut fanns i verksamheterna med en mer jämlik fördelning av medel. Resursfördelningsmodellen har en brist i att den har en eftersläpning på två år och presidiet är medveten om att modellen inte är optimal men att det är en förbättring mot hur medel fördelades tidigare.

3.2.1 Ekonomiskt utfall, måluppfyllelse och internkontroll

Årets resultat för Kommunstyrelsen är ett positivt resultat på 1 937 tkr. Överskottet förklaras delvis på att det funnits vakanta tjänster, intäkter för fiberanslutning, lägre avgifter än budgeterat till VMKF samt lägre kostnader för bostadsanpassning och kollektivtrafik.

Kommunstyrelsen följer upp 29 mål i sin verksamhetsberättelse för 2022. Av dessa är 18 mål uppfyllda, 7 delvis uppfyllda och 4 mål inte uppfyllt samt ett som saknar mätning. Målen som inte är uppfyllt avser förnyelsetakt av dricksvattennätet, planberedskap för bostäder, energianvändning i kommunens verksamhetsfastigheter samt skolans kontakt med det lokala näringslivet. För det mål som saknar mätning gäller det renhållning där ingen mätning gjorts av insamlade påsar.

Styrelsen fastställde i sin internkontrollplan för 2022 totalt 6 kontrollmoment. Samtliga kontrollmoment har följts upp. I rapporten gör kommunstyrelsen en samlad utvärdering av internkontrollen. Av utvärderingen framkommer det att det finns risker att inköp i vissa fall inte sker i enlighet med gällande lagstiftning samt att avtalstrohet inte följs fullt ut. Vidare visar internkontrollrapporten att kommunen behöver förbättra sitt arbete med att implementera barnkonventionen. Övriga kontrollpunkter påvisar inga stora avvikelser som lett till beslut om ytterliga åtgärder. Kommunstyrelsen framhåller även att de förtroendevalda varit aktiva i arbetet under 2022 för att ta fram ny internkontrollplan för 2023.

Arboga kommun
Grundläggande granskning 2022 - Kommunstyrelsen

2023-03-31

4 Sammanfattande kommentar

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen har en tillfredsställande ekonomisk kontroll. Vi menar att redovisningen av internkontrollen är tydligt där det framgår en bedömning om avvikelser funnits för varje kontrollområde samt förslag på åtgärder. Vi ser som positivt att kommunstyrelsen gör en samlad utvärdering av internkontrollen samt att politikerna deltagit aktivt i framtagandet av internkontrollplan 2023.

2023-03-23

KPMG AB

Karin Helin Lindkvist
Certifierad kommunal revisor

Per Marcusson
Kommunal revisor